

16.12.1994/1293

Dokumentin versiot

- [Viitetiedot](#)
- [På svenska](#)

Laki maatalousyrittäjien luopumistuesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

Yleisiä säännöksiä

1 §

Tässä laissa säädetään maatalouden varhaiseläkkeestä, joka

1) luopumisen tapahtuessa vuosina 1995–1999 perustuu yhteisön osarahoittamaan järjestelmään, josta säädetään maatalouden varhaiseläketukea koskevasta yhteisön järjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2079/92; ja

2) luopumisen tapahtuessa vuosina 2000–2006 perustuu periaatteiltaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1257/1999 tarkoitettua maatalouden varhaiseläkejärjestelmää vastaavaan kansalliseen järjestelmään. ([12.7.2002/593](#))
([30.12.1999/1326](#))

Tämän lain nojalla myönnetään maatalouden rakenteen parantamiseksi luopumistukea maatalousyrittäjille, jotka pysyvästi luopuvat maatalouden harjoittamisesta tässä laissa säädetyllä tavalla. ([30.12.1999/1326](#))

Viimeistään vuonna 1999 toteutetun luopumisen perusteella voidaan tarvittaessa vuonna 2000 myöntää luopumistukea yksinomaan kansallisista varoista. ([9.12.1999/1163](#))

2 § ([30.12.1999/1326](#))

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *maatalousyrittäjällä* henkilöä, joka omaan tai yhteiseen lukuun itse työhön osallistuen harjoittaa maataloutta;
- 2) *maatilalla* yhden tai useamman peltoa käsittävän tilan tai tilanosan muodostamaa maatilatalouden harjoittamiseen tarkoitettua yksikköä; harjoitettaessa porotaloutta maatilaksi katsotaan myös porotalouslaissa ([161/1990](#)) tarkoitettu porotaloustila tai siihen verrattava muu tila;
- 3) *maataloudella* luonnon jatkuvaan tuottokykyyn perustuvaa toimintaa, metsätaloutta ja kalastusta lukuun ottamatta, siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään;
- 4) *maatilataloudella* maataloutta ja metsätaloutta;
- 5) *eläkelaitoksella* maatalousyrittäjän eläkelaisissa ([1280/2006](#)) tarkoitettua Maatalousyrittäjien eläkelaitosta; ja ([22.12.2006/1283](#))

6) *kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisella* maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetun lain ([1558/1991](#)) [3 §:ssä](#) tarkoitettua toimielintä, viranhaltijaa tai luottamushenkilöä.

Mitä tässä laissa säädetään maatalousyrittäjän aviopuolisosta, sovelletaan myös henkilöön, jonka kanssa maatalousyrittäjä jatkuvasti elää avioliittoa solmimatta yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa ja joka on vakuutettu maatalousyrittäjän eläkelain 3 §:n 5 kohdan nojalla. ([22.12.2006/1283](#))

Luopujaa koskevat edellytykset

3 §

Oikeus luopumistukeen on maatalouden harjoittamisesta pysyvästi luopuvalla:

- 1) maatalon tai sen osan omistavalla maatalousyrittäjällä;
- 2) kohdassa 1 tarkoitetun maatalousyrittäjän aviopuolisolla, vaikka hänellä ei ole omistusoikeutta maatalon; ja
- 3) kohdassa 1 tarkoitetun maatalousyrittäjän leskellä, jos luopumisen kohteena oleva maatalon kuuluu omaisuuteen, johon leskellä on avio-oikeus.

Edellä 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettua henkilöä kutsutaan jäljempänä luopujaksi.

3 momentti on kumottu L:lla [30.12.1999/1326](#).

4 § ([30.12.1999/1326](#))

Luopumistuen saamisen edellytyksenä on, että luopuja on luopumista edeltävän kymmenen vuoden ajan harjoittanut omaan tai yhteiseen lukuun maataloutta. Lisäksi edellytetään, että luopuja on ollut vähintään viiden vuoden ajan välittömästi ennen luopumista vakuutettu maatalousyrittäjien eläkelain nojalla maatalousyrittäjänä. Tällöin vakuutuksen voimassaoloaikaan rinnastetaan aika, jona vakuutus on ollut keskeytettynä maatalousyrittäjän työkyvyttömyyden vuoksi.

Asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin 1 momentissa tarkoitetuista edellytyksistä.

5 § ([12.7.2002/593](#))

Luopumistuen saamisen edellytyksenä on, että luopuja on luopumisen tapahtuessa täyttänyt:

- 1) 55 vuotta, mutta ei 65 vuotta, jos luopuminen tapahtuu maatalon peltomaan ja tuotantorakennusten sukupolvenvaihdosluovutuksella vuosina 2003–2004, ja 56 vuotta, mutta ei 65 vuotta, jos vastaava luovutus tapahtuu vuosina 2005–2006,
- 2) 55 vuotta, mutta ei 65 vuotta, jos luopuminen tapahtuu porojen luovutuksella vuosina 2003–2006,
- 3) 57 vuotta, mutta ei 65 vuotta, jos luopuminen tapahtuu maatalon peltomaan omistusoikeuden luovutuksella lisämaaksi vuosina 2003–2006,

4) 60 vuotta, mutta ei 65 vuotta, jos luopuminen tapahtuu maatalan peltomaan vuokrauksella lisämaaksi vuosina 2004–2006.

Jos luopujina ovat aviopuolisot, joista vanhempi täyttää 1 momentissa säädetyn edellytykset ja on muutoinkin luopumistukeen oikeutettu, nuoremmalla puolisoilla on oikeus luopumistukeen, jos luopuminen tapahtuu aikaisintaan viisi vuotta ennen kuin hän täyttää ikää koskevan 1 momentissa säädetyn edellytyksen.

Jos luopujana on maatalousyrittäjän leski, hänellä on oikeus luopumistukeen, jos luopuminen tapahtuu aikaisintaan viisi vuotta ennen kuin hän täyttää ikää koskevan 1 momentissa säädetyn edellytyksen.

Jos luopujana on maatalousyrittäjä, joka on harjoittanut maataloutta yhtymän osakkaana yhdessä 1 momentissa säädetyn iän ja luopumistuen saamisen muut ehdot täyttävän vanhemman sisaruksensa kanssa, on yhtymän nuoremmalla osakkaalla oikeus luopumistukeen, jos luopuminen tapahtuu aikaisintaan viisi vuotta ennen kuin hän täyttää ikää koskevan 1 momentissa säädetyn edellytyksen.

Luopumistukea ei kuitenkaan suoriteta 2–4 momentissa tarkoitetulle nuoremmalle puolisolalle, leskelle tai yhtymän nuoremmalle osakkaalle ajalta ennen ikää koskevan 1 momentissa säädetyn edellytyksen täyttymistä.

6 §

Oikeutta luopumistukeen ei ole luopujalla, joka luopumisen tapahtuessa saa:

- 1) kansaneläkelain [\(347/56\)](#) mukaista toistaiseksi myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä, yksilöllistä varhaiseläkettä, työttömyyseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä; tai
- 2) maatalousyrittäjien eläkelain mukaista kohdassa 1 tarkoitettua eläkettä tai osaaikaeläkettä.

7 § [\(30.12.1999/1326\)](#)

Luopumistuen saamisen edellytyksenä on, että luopuja luopumisen tapahduttua pysyvästi lopettaa kaupallisen maatalouden harjoittamisen. Niin ikään luopumistuen saamisen edellytyksenä on, ettei luopuja luopumisen tapahduttua tee metsätalouden hankintatyötä.

Luopumistuen saamisen edellytyksenä on, että luopuja lopettaa myös muut kuin 1 momentissa tarkoitetut ansiotyöt tai että hänen ansiotulonsa näistä muista töistä voidaan arvioida olevan alle 523,61 euroa kuukaudessa. Tällöin tulona ei kuitenkaan pidetä sosiaalihuoltolaisissa [\(710/1982\)](#) tarkoitettua omaishoidon tukea eikä perhehoitajalaisissa [\(312/1992\)](#) tarkoitettua palkkiota. Edellä 5 §:n 2, 3 tai 4 momentissa tarkoitetussa tapauksessa nuoremman aviopuolison, lesken tai yhtymän nuoremman osakkaan tulee lopettaa tai vähentää ansiotyötään viimeistään silloin, kun hän täyttää luopumistuen suorittamisen ikää koskevan edellytyksen. [\(30.12.2004/1385\)](#) Mitä 2 momentissa on säädetty muiden ansiotöiden lopettamisesta tai vähentämisestä luopumisen tapahduttua, ei kuitenkaan sovelleta luopujan luottamustoimessa tekemään työhön. Luottamustoimena pidetään tässä laissa toimimista edustajanpalkkiosta annetussa laissa [\(328/1947\)](#) tarkoitetussa tehtävässä, valtion luottamustoimessa, kuntalain [\(365/1995\) 32 §:ssä](#) tarkoitettuna kunnallisena luottamushenkilönä tai

työntekijäin eläkelain 1 b §:ssä tarkoitetussa luottamustoimessa. Luopumistukea ei kuitenkaan suoriteta luopujalle ennen kuin edellä tarkoitettu luottamustoimi on päättynyt tai hänen ansionsa luottamustoimessa tehdystä työstä yhdessä muista ansiotöistä saatujen ansioiden kanssa voidaan arvioida jäävän 2 momentissa säädettyä määrää pienemmäksi. ([12.7.2002/593](#))

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, luopuja voi kuitenkin tehdä seuraavia metsien käyttöä ja hoitoa edistäviä töitä:

- 1) metsänuudistaminen;
- 2) nuoren metsän hoito;
- 3) kulotus;
- 4) nuoren metsän hoidon yhteydessä tehty energiapuun korjuu;
- 5) kunnostusojitus;
- 6) metsänterveyslannoitus; ja
- 7) metsätien tekeminen.

([21.7.2006/613](#))

Maatilaa koskevat edellytykset

8 §

Luopumistuen saamisen edellytyksenä on, että luopumisen kohteena olevan maatalon peltomaasta ei ole kolmen viimeisen vuoden aikana ennen luopumista luovutettu olennaista osuutta vastoin tässä laissa asetettuja tavoitteita.

Asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettusta edellytyksestä.

Sukupolvenvaihdosluovutus ([30.12.1999/1326](#))

9 § ([30.12.1999/1326](#))

Luopuminen maatalouden harjoittamisesta voi tapahtua sukupolvenvaihdosluovutuksella siten, että luopuja luovuttaa maatalon peltomaan ja tuotantorakennukset maatalouden harjoittamista varten tilanpitoa jatkavalle luovutuksensaajalle,

- 1) jolla on riittävä ammatillinen pätevyys maatalouden harjoittamiseen;
- 2) joka ei ole täyttänyt 40 vuotta;
- 3) jonka pysyväisluonteiset tulot muusta kuin maataloudesta ja tilalta käsin harjoitetusta maatalouden liitännäistoiminnasta luopumishetkellä arvioituina eivät ylitä asetuksessa säädettyä enimmäismäärää;

4) joka osoittaa, että luopumisen kohteena oleva maatila tai hänelle muodostuva maatila on taloudellisesti elinkelpoinen;

5) jolle muodostuvan maatilan voidaan katsoa täyttävän ympäristöä, hygieniaa ja eläinten hyvinvointia koskevat vähimmäisvaatimukset; ja

6) joka sitoutuu viljelemään maatilaa ja asumaan tilalla tai sellaisella etäisyydellä siitä, että tila tulee asianmukaisesti hoidetuksi huomioon ottaen muun muassa eläinsuojelulain ([247/1996](#)) säännökset, niin kauan kuin luopujalle maksetaan luopumistukea, vähintään kuitenkin viiden vuoden ajan.

Kun luopujan tila on porotaloustila tai siihen verrattava tila, luopuminen voi tapahtua luovuttamalla porot, luovutuksensaajalle tarpeelliset tuotantorakennukset ja -rakennelmat 1 momentin 1–3 kohdassa säädetyt edellytykset täyttävälle, porotalouden harjoittajaksi ryhtyvälle luovutuksensaajalle, jolle luovutuksen seurauksena muodostuu asetuksella säädettävän vähimmäiskokovaatimuksen täyttävä porokarja. Tällöin luovutuksensaajan tulee sitoutua harjoittamaan porotaloutta niin kauan kuin luopujalle maksetaan luopumistukea, vähintään kuitenkin viiden vuoden ajan.

Asetuksella säädetään tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista edellytyksistä sekä määräajasta, jossa 1 momentin 1, 4 ja 5 kohdassa säädettyjen edellytysten on viimeistään täyttyvä. Jos sanotut edellytykset eivät täyty luopumishetkellä, luovutuksensaajan on annettava sitoumus niiden täyttämistä säädetyssä määräajassa.

Luovutus maatalousyrittäjälle ([30.12.1999/1326](#))

10 § ([30.12.1999/1326](#))

Luopuminen maatalouden harjoittamisesta voi tapahtua siten, että luopuja luovuttaa maatilan peltomaan osina tai kokonaan lisämaaksi maatalouden harjoittamista varten yhdelle tai useammalle luovutuksensaajalle,

1) joka luopumisen tapahtuessa harjoittaa maataloutta maatilalla, johon luopujan pelto tulee lisämaaksi;

2) joka on ottanut maatalousyrittäjien eläkelain 1 §:n säännösten mukaisesti sanotussa laissa säädettyä vähimmäiseläketurvaa koskevan vakuutuksen maatilatalouden harjoittajana;

3) joka ei ole täyttänyt 55 vuotta;

4) jonka maatilan peltoala luovutuksen johdosta kasvaa vähintään kahdella hehtaarilla; ja

5) joka sitoutuu viljelemään tilaa niin kauan kuin luopujalle maksetaan luopumistukea, vähintään kuitenkin viiden vuoden ajan.

Luopuminen maatalouden harjoittamisesta voi tapahtua myös siten, että luopuja vuokraa maatilan peltomaan osina tai kokonaan lisämaaksi maatalouden harjoittamista varten yhdelle tai useammalle luovutuksensaajalle, joka täyttää 1 momentissa säädetyt edellytykset. ([12.7.2002/593](#))

Kun luopujan tila on porotaloustila tai siihen verrattava tila, luopuminen voi tapahtua luovuttamalla porot porotaloutta ennestään harjoittavalle poronomistajalle, joka on ottanut 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun vakuutuksen poronomistajana ja joka täyttää 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun ikäedellytyksen. Luovutuksensaajan yrityksen tulee luovutuksen johdosta kasvaa vähintään 20 porolla. Luovutuksensaajan on sitouduttava harjoittamaan porotaloutta niin kauan kuin luopujalle maksetaan luopumistukea, vähintään kuitenkin viiden vuoden ajan.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat määräykset 1 ja 3 momentissa tarkoitetuista edellytyksistä. ([12.7.2002/593](#))

Pellon luovutus muuhun kuin maataloustarkoituksiin

11 § ([30.12.1999/1326](#))

11 § on kumottu L:lla [30.12.1999/1326](#).

Pellon poistaminen tuotannosta sitoumuksella

12 § ([30.12.1999/1326](#))

12 § on kumottu L:lla [30.12.1999/1326](#).

Luopumista koskevat yhteiset säännökset

13 § ([30.12.1999/1326](#))

Edellä 9 §:n 1 momentissa ja 10 §:n 1 momentissa tarkoitettu luovutus voi tapahtua myös kahdelle luovutuksensaajalle ja heidän aviopuolisilleen yhdessä. Tällöin molempien, ja jos kyse on aviopuolisista, ainakin toisen on täytettävä luovutuksensaajalle säädetyt edellytykset.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuun vuokraukseen. ([12.7.2002/593](#))

Jos maatilan pellot tai osa niistä luovutetaan yhteisesti kahdelle 9 tai 10 §:ssä tarkoitettulle luovutuksensaajalle yhdessä viljeltäväksi, luovutuksensaajien on sitouduttava pitämään pellot jakamattomina omistuksessaan tai, jos luovutus toteutetaan vuokraamalla, hallinnassaan tässä laissa säädettyjen sitoumusten voimassaoloajan. Myös aviopuolisoiden, vaikka vain toinen heistä täyttää luovutuksensaajaa koskevat edellytykset, on pidettävä pellot vastaavalla tavalla jakamattomina omistuksessaan tai hallinnassaan, jos ne luovutetaan heille yhteisesti. ([12.7.2002/593](#))

14 § ([30.12.1999/1326](#))

Kun luopujana on maatilan omistaja tai omistajan aviopuoliso, pellon ja tuotantorakennusten luovutus voi tapahtua kaupalla, lahjalla tai vaihdolla muuhun kuin maa- ja metsätalousmaahan. Kun luopujana on 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu henkilö, luovutuksena pidetään myös lesken ja perillisten välistä ositusta ja perinnönjakoa.

Kun luopujan tila on porotaloustila tai siihen verrattava tila, 9 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu porojen ja tuotantorakennusten sekä -rakennelmien luovutus voi tapahtua kaupalla tai lahjalla. ([12.7.2002/593](#))

Edellä 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu luovutus vuokraamalla voi tapahtua vähintään kymmenen vuoden ajaksi tehdyllä vuokrasopimuksella. ([12.7.2002/593](#))

15 § [\(30.12.1999/1326\)](#)

Tässä laissa tarkoitettun luopumisen katsotaan tapahtuneen, kun luovutuskirja on allekirjoitettu.

16 §

Luopumisen tulee koskea maatilán koko peltomaata. Luopujilla on kuitenkin oikeus jättää luopumisen ulkopuolelle seuraavat kohtuullisen kokoiset alueet:

1) talouskeskusalue, jolla sijaitsevat asuinrakennukset ja muissa kuin 9 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa maatilán talousrakennukset; ja

2) omassa taloudessa tarvittavien puutarha- ja kasvitarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalue, joka saa olla enintään 10 prosenttia luopumisen kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkin suurempi kuin yksi hehtaari.

Jos luopujalla yksin tai yhdessä aviopuolisonsa kanssa taikka luopujan aviopuolisolla on omistuksessaan useampia maatiloja, on niiden kaikkien peltomaasta luovuttava tässä laissa tarkoitettu tavoin. Jos luopuja tai hänen aviopuolisonsa omistaa luopumisen kohteena olevan maatilán lisäksi ainoastaan osuuden muusta maatilasta, ei tämän maatilán muilta osaomistajilta edellytetä peltomaasta luopumista. Luopujan ja hänen aviopuolisonsa on kuitenkin lopetettava maatalouden harjoittaminen omaan tai yhteiseen lukuun myös tällaisella tilalla.

16 a § [\(30.12.1999/1326\)](#)

Jos luopujana on porotalouden harjoittaja, luopumisen tulee koskea kaikkia luopujan ja hänen aviopuolisonsa omistamia poroja. Kaupallisen porotalouden harjoittamisen päättyessä luopujalle ja hänen puolisolleen voi kuitenkin tarvittaessa jäädä omaan käyttöön vähäinen määrä poroja. Omaan käyttöön jäävien porojen enimmäismäärästä säädetään asetuksella.

Luopumistuen määrä

17 § [\(30.12.1999/1326\)](#)

Luopumistuen määrä perustuu maatalousyrittäjälle maatalousyrittäjien eläkelain nojalla vahvistettuun työtuloon.

Luopumistuki muodostuu perusmäärästä ja täydennysosasta.

18 § [\(30.12.2004/1385\)](#)

Luopumistuen perusmäärä on yhtä suuri kuin se maatalousyrittäjien eläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke, joka maatalousyrittäjälle olisi myönnetty, jos hänellä luopumisen tapahtuessa olisi ollut oikeus täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen. Perusmäärään sovelletaan maatalousyrittäjien eläkelain säännöksiä, lain 8 i §:n 3 momenttia lukuun ottamatta, sellaisina kuin ne olivat maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta annetun lain [\(637/2003\)](#) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa.

Perusmäärän suuruutta määrittäessä ei oteta huomioon sellaista oikeutta eläkkeeseen, joka perustuu maatalousyrittäjän työ- tai virkasuhteeseen taikka muuhun kuin maatalousyrittäjien eläkelaisa tarkoitettuun yrittäjätoimintaan.

Perusmäärään sovelletaan työntekijäin eläkelain 7 g, 8 ja 8 a §:ää sellaisina kuin ne olivat työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain [\(634/2003\)](#) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa. Perusmäärän yhteensovituksessa ei kuitenkaan oteta huomioon sellaista työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä, johon sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2005 voimassa olevia säännöksiä yhteensovituksesta.

Perusmäärä tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin työntekijän eläkelain [\(395/2006\)](#) 98 §:ssä säädetään. [\(21.7.2006/613\)](#)

19 §

Luopumistuen täydennysosa on yhtä suuri kuin se kansaneläke, joka luopujalle olisi myönnetty, jos hänellä luopumistuen alkaessa olisi ollut oikeus työkyvyttömyyseläkkeenä myönnettyyn kansaneläkkeeseen. Täydennysosaa laskettaessa sovelletaan kansaneläkelain säännöksiä sellaisina kuin ne olivat kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain [\(639/2003\)](#) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa. Täydennysosaa laskettaessa ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun lain 25 b §:ssä ja 28 §:n 1 momentissa säädetään. Sen estämättä, mitä edellä säädetään, täydennysosaa määrittäessä sovelletaan kansaneläkelain 26 §:n 5 momenttia sellaisena kuin se oli kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain [\(547/1993\)](#) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa. Täydennysosaa laskettaessa sovelletaan, mitä kansaneläkelaisa säädetään eläkkeen määräytymisestä puolisoille myös silloin, kun kysymys on tämän lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä. Sen jälkeen kun luopumistuki on myönnetty, täydennysosan määrää tarkistetaan vain kansaneläkelain [\(568/2007\)](#) 24 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen perhesuhteiden muutosten johdosta. [\(21.12.2007/1294\)](#)

Täydennysosa tarkistetaan indeksillä siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa [\(456/2001\)](#) säädetään. [\(30.12.2004/1385\)](#)

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muutetaan luopumistuen täydennysosaa 1 päivänä tammikuuta 2020 saavan henkilön täydennysosa mainitusta ajankohdasta lukien kansaneläkelain 19 §:n mukaisesti. [\(4.12.2019/1231\)](#)

Luopumistukeen liitetään kansaneläkelain 10 luvussa tarkoitettu lapsikorotus mainitussa luvussa säädetyin edellytyksin. [\(21.12.2007/1294\)](#)

Luopumistuen hakeminen ja myöntäminen [\(30.12.2004/1389\)](#)

20 § (30.12.2004/1389)

Luopumistukea on haettava ennen 15 §:ssä tarkoitettua luopumista.

Hakijan on liitettävä allekirjoittamaansa hakemukseen osapuolten allekirjoittama luovutuskirjan luonnos tai esisopimus sekä 9 §:n 1 momentin 6 kohdassa tai 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu luovutuksensaajan allekirjoittama sitoumus ehdollista päätöstä varten.

Luopumistukea on haettava ja 2 momentissa tarkoitettut sitoumukset on annettava eläkelaitoksen hyväksymällä lomakkeella. Hakemukseen on liitettävä selvitys luopumisen kohteena olevan tilan omistusoikeudesta ja pinta-alasta sekä sukupolvenvaihdosluovutuksessa selvitykset luovutuksensaajan ammattitaidosta ja tuloista, luopumisen kohteena olevan maatilán taloudellisesta elinkelpoisuudesta ja ympäristöä, hygieniaa ja eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten noudattamisesta.

Eläkelaitos voi edellyttää hakemukseen liitettäväksi muitakin hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeellisia selvityksiä.

Jos luopuminen on tapahtunut viimeistään vuonna 1999, luopumistukea on haettava viimeistään 15 päivänä tammikuuta 2000.

20 a § [\(30.12.2004/1389\)](#)

Luopumistukihakemus sekä 9 ja 10 §:ssä tarkoitettut sitoumukset on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka toimialueella maatila sijaitsee, taikka eläkelaitokselle tai sen valtuuttamalle asiamiehelle.

Jos hakemus on toimitettu työvoima- ja elinkeinokeskukselle taikka eläkelaitokselle tai sen asiamiehelle, hakemus on viivytyksettä siirrettävä asianomaiselle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on toimitettava hakemusasiakirjat lausuntoineen luopumistuen saamisen edellytyksistä eläkelaitokselle.

Luopumistukihakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jona se on saapunut 1 momentissa mainitulle hakemuksen vastaanottajalle.

Jollei luopumistuen hakija kehotuksen saatuaan hänelle määrättyssä kohtuullisessa ajassa toimita kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen, työvoima- ja elinkeinokeskuksen tai eläkelaitoksen pyytämää hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä, hakemus katsotaan tehdyksi kuitenkin vasta silloin, kun hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava selvitys on saapunut sille, joka sitä on pyytänyt.

Tarkempia säännöksiä luopumistuen hakemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

21 § [\(30.12.2004/1389\)](#)

Eläkelaitoksen on ratkaistava luopumistukihakemus viivytyksettä saatuaan tarpeelliset lausunnot ja selvitykset.

Jos päätös tehdään luovutuskirjan luonnoksen tai esisopimuksen perusteella, eläkelaitoksen antamassa ehdollisessa päätöksessä on mainittava kaikki luopumistuen myöntämistä koskevat ehdot. Päätökseen on sisällyttävä ehto, että hakijan on toimitettava luonnosta tai esisopimusta vastaava lopullinen luovutuskirja tai niiden jäljennös eläkelaitokselle kuuden kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu ehdollinen päätös raukeaa, jos luonnosta tai esisopimusta vastaava lopullista luovutuskirjaa tai niiden jäljennöstä ei ole määrääjässä toimitettu eläkelaitokselle.

Kun hakemus ratkaistaan tämän pykälän 2 momentissa säädetyin tavoin ehdollisena, pidetään 4 §:ssä tarkoitettua edellytystä arvioitaessa luopumishetkenä sitä ajankohtaa, jona luopumistukea on haettu. Luopumistuen suuruuden määrittämistä varten tuen alkamisajankohtana pidetään sen kalenterikuukauden alkua, jonka aikana ehdollinen päätös annetaan.

21 a § [\(30.12.2004/1389\)](#)

Eläkelaitos antaa päätöksensä tiedoksi lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen kirjeellä. Päätöksestä on annettava tieto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi päätöksestä on annettava tieto Paliskuntain yhdistykselle silloin, kun luopujana on porotalouden harjoittaja. [\(22.12.2009/1473\)](#)

Luopumistuen alkamista koskevan päätöksen antamisen yhteydessä eläkelaitoksen on toimitettava myös 9 ja 10 §:ssä tarkoitettulle luovutuksensaajalle sitoumusten täyttämistä varten tieto siitä, kuinka kauan luopujalle tullaan maksamaan luopumistukea. Jos luopumistuen maksu pysyvästi lakkaa ilmoitettua aikaisemmin, eläkelaitoksen on niin ikään ilmoitettava asiasta luovutuksensaajalle.

Siinä tapauksessa, että hakemus hylätään sen jälkeen, kun luopuminen on 15 §:ssä tarkoitettulla tavalla tapahtunut, 9 tai 10 §:ssä tarkoitetun sitoumuksen antaneelle luovutuksensaajalle on päätöksen lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen ilmoitettava, ettei annettu sitoumus sido häntä.

Luopumistuen maksaminen

22 § [\(30.12.1999/1326\)](#)

Luopumistukea suoritetaan viimeisestä 15 §:ssä tarkoitetusta luopumisajankohdasta, ei kuitenkaan ennen kuin

1) luopuja on täyttänyt 5 §:n 1 momentissa säädetyn ikäedellytyksen, [\(12.7.2002/593\)](#)

2) luopuja on lopettanut kaupallisen maatalouden harjoittamisen ja metsätalouden hankintatyöt 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla;

3) luopuja on lopettanut tai vähentänyt muita ansiotöitään siinä määrin, että hänen ansionsa näistä töistä voidaan arvioida jäävän alle 7 §:n 2 momentissa säädetyn määrän;

4) kuntoutustuen maksaminen on päättynyt siinä tapauksessa, että luopujalla on luopumisen tapahtuessa ollut oikeus kuntoutustukeen;

5) luopumisen kohteena olevan tilan peltomaan hallinta ja luovutettujen porojen omistusoikeus sekä 9 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myös tuotantorakennusten ja -rakennelmien hallinta on siirtynyt luovutuksensaajalle; ja

6) luovutuksensaaja on ryhtynyt täyttämään 9 §:n 1 momentin 6 kohdassa, 9 §:n 2 momentissa, 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tai 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua sitoumustaan, [\(12.7.2002/593\)](#)

7) lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa luopuja on lopettanut tai vähentänyt työskentelynsä luottamustoimissa siten, että hänen ansionsa näistä luottamustoimista yhdessä muista ansiotöistä saatujen ansioiden kanssa voidaan arvioida jäävän 7 §:n 2 momentissa säädettyä määrää pienemmäksi. [\(12.7.2002/593\)](#)

Luopumistukea ei makseta vajaalta kalenterikuukaudelta.

23 § [\(21.7.2006/613\)](#)

Jos luopumistuen saajalle myönnetään kansaneläkelain tai kansaneläkelain voimaannpanosta annetun lain ([569/2007](#)) mukainen työkyvyttömyyseläke, yksilöllinen varhaiseläke, työttömyyseläke, vanhuuseläke tai varhennettu vanhuuseläke, luopumistuen täydennysosa lakkautetaan. ([21.12.2007/1294](#))

Jos luopumistuen saajalle myönnetään työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien tai niiden voimaannpanosta annettujen lakien mukainen täysi työkyvyttömyyseläke, työuraeläke, vanhuuseläke tai varhennettu vanhuuseläke, luopumistuen täydennysosa lakkautetaan. Mitä edellä säädetään, sovelletaan myös työntekijäin eläkelain ([395/1961](#)) 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien ja eläkesäännön mukaisiin vastaaviin eläkkeisiin. ([9.12.2016/1076](#))

Täydennysosa lakkautetaan siitä ajankohdasta lukien, josta 1 tai 2 momentissa tarkoitettu eläke alkaa. ([29.12.2009/1788](#))

Jos luopumistuen saajalle myönnetty 1 ja 2 momentissa tarkoitettu eläke lakkaa, täydennysosan maksaminen aloitetaan uudelleen eläkkeen lakkaamista seuraavan kuukauden alusta. ([29.12.2009/1788](#))

24 § ([21.7.2006/613](#))

Siltä ajalta, jolta luopujalle suoritetaan luopumistukea, ei sen saajalla ole oikeutta saada eläkettä maatalousyrittäjän eläkelaisissa tarkoitettuna yrittäjätoimintansa perusteella. Luopumistuen saaminen ei estä eläkeoikeuden syntymistä työ- tai virkasuhteen taikka muun kuin maatalousyrittäjän eläkelaisissa tarkoitettuna yrittäjätoiminnan perusteella. ([22.12.2006/1283](#))

Luopuja ei voi kartuttaa eläkettä maatalousyrittäjän eläkelain 3 tai 13 §:ssä tarkoitettuna maatalousyrittäjätoiminnan nojalla siltä ajalta, jolta hänelle suoritetaan luopumistukea. Luopuja ei voi luopumisen tapahtumisen jälkeen kartuttaa eläketurvaa maatalousyrittäjän eläkelain 3 tai 13 §:ssä tarkoitettuna maatalouden harjoittajana tai poronmistajana myöskään siltä ajalta, jolta luopumistuen suorittaminen ei ole vielä alkanut siitä syystä, etteivät 22 §:ssä säädetty edellytykset tai jokin niistä täyty. ([19.12.2008/1000](#))

Kun luopumistuen suorittaminen 22 §:n perusteella on alkanut, luopumistuen saajalle karttuu muusta ansiotyöstä kuin maatalousyrittäjän eläkelain 3 tai 13 §:ssä tarkoitettuna maatalousyrittäjätoiminnasta eläkettä sen mukaan, mitä työntekijän eläkelain 3 §:ssä tarkoitetuissa työeläkelaeissa säädetään eläkkeen aikana tehdystä työstä. ([19.12.2008/1000](#))

25 §

Luopumistukea ei makseta kalenterikuukaudelta, jonka aikana luopumistuen saaja on ansiotyössä ja ansaitsee vähintään 523,61 euroa kuukaudessa. Tällöin ei tulona oteta huomioon 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua tuloa, jota ei lueta ansiotyöstä saaduksi tuloksi luopumistukea myönnettäessäkään. ([30.12.2004/1385](#))

Luopumistuen maksaminen voidaan keskeyttää, kun eläkelaitos saa tiedon seikasta, jonka perusteella luopumistukea ei 1 momentin mukaan saisi maksaa. Luopumistuen maksaminen voidaan niin ikään keskeyttää, jos pääasiallisen vastuun maatalouden harjoittamisesta luopumisen kohteena olevalla maatilalla on katsottava siirtyneen muutoin kuin tilapäisesti takaisin luopumistuen saajalle hänen työpanoksensa ja muut maatilalla olosuhteet huomioon ottaen. Luopumistuen maksaminen keskeytetään seuraavasta mahdollisesta maksujaksosta alkaen, jos syy maksamisen keskeyttämiseen on edelleen olemassa. ([29.12.2009/1788](#))

3–4 momentit on kumottu L:lla [29.12.2009/1788](#).

Asetuksella säädetään tarkemmin menettelystä silloin, kun keskeytettyä luopumistukea ryhdytään uudelleen maksamaan.

26 §

Luopumistuen saajan täyttäessä 65 vuotta luopumistuki lakkaa.

Luopumistuen perusmäärä muuttuu samansuuruiseksi maatalousyrittäjän eläkelain mukaiseksi vanhuuseläkkeeksi 1 momentissa tarkoitettusta ajankohdasta. ([22.12.2006/1283](#))

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun vanhuuseläkkeeseen lisätään kuitenkin:

- 1) se eläke, johon luopumistuen saajalla on oikeus työntekijän eläkelain 74 §:ssä säädettyjen etuuksien nojalla, sekä etuus, joka on karttunut valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidosta tai opiskelun ajalta annetun lain ([644/2003](#)) perusteella; ja
- 2) sellainen maatalousyrittäjän eläkelain nojalla karttunut eläke, jota ei ole luopumishetkellä tämän lain säännösten mukaan tullut ottaa huomioon luopumistuen perusmäärää määritettäessä.

([22.12.2006/1283](#))

27 §

Luopumistuen saajan kuollessa luopumistuki lakkaa.

Määrättäessä perhe-eläkkeen suuruutta luopumistuen saajan jälkeen katsotaan, että edunjättäjällä oli kuolinhetkellään maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen tarkoitettun yrittäjätoimintansa perusteella oikeus saada tämän lain 18 §:n mukaisen perusmäärän suuruista täyttä työkyvyttömyyseläkettä. ([22.12.2006/1283](#))

Luovutuksensaajan ja luopujan velvoitteiden täyttäminen

28 § ([12.7.2002/593](#))

Luovutuksensaajalla on oikeus keskeyttää 9 §:n 1 momentin 6 kohdassa, 9 §:n 2 momentissa, 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 10 §:n 3 momentissa tarkoitettua sitoumuksensa täyttäminen asevelvollisuutensa suorittamisen, maatilataloudellisten tai maatilataloutta tukevien ammattiopintojensa taikka muun hyväksyttävän syyn vuoksi. Tällaisen esteen kestäessä vuotta pidemmän ajan eläkelaitoksen on pidennettävä sitoumusaikaa vastaavalla ajalla, jollei luovutuksensaaja osoita, että hän itse, hänen aviopuolisonsa tai toinen luovutuksensaaja täyttää sitoumuksen velvoitteet.

29 §

Jollei 9 tai 10 §:ssä tarkoitettu luovutuksensaaja täytä sitoumustaan, eikä tämä johdu 28 §:ssä tarkoitettua hyväksyttävästä syystä, on eläkelaitoksen velvoitettava hänet korvaamaan eläkelaitokselle luopumistuen pääoma-arvo, joka määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. ([30.12.1999/1326](#))

Jos sitoumuksen laiminlyöntiä on pidettävä vähäisenä tai painavat kohtuusnäkökohdat sitä muutoin puoltavat, eläkelaitos voi kuitenkin päättää, että luopumistuen pääoma-arvo jätetään osaksi tai kokonaan perimättä. Jos 10 §:ssä tarkoitettut luovutuksensaajat toteuttavat sellaisen 9 §:n mukaisen sukupolvenvaihdoksen, jonka yhteydessä 10 §:n mukainen sitoumus siirretään sukupolvenvaihdoksessa tilanpidon jatkajan täytettäväksi, luopumistuen pääoma-arvo jätetään kokonaan perimättä. ([12.7.2002/593](#))

Pääoma-arvosta on maksettava kymmenen prosentin suuruinen vuotuinen korko eläkelaitoksen päätöksen antamisesta lukien.

Luovutuksensaajalla on velvollisuus välittömästi ilmoittaa eläkelaitokselle, jos hän keskeyttää antamansa tässä laissa tarkoitetun sitoumuksen täyttämisen.

30 §

Luopumistuki lakkautetaan, jos luopuja ryhtyy harjoittamaan maataloutta tai metsätaloutta vastoin 7 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa. [\(30.12.1999/1326\)](#)

Jos luopujan 1 momentissa tarkoitettua toimintaa tai sitoumuksen laiminlyöntiä on pidettävä vähäisenä taikka tälle toiminnalle tai laiminlyönnille on ollut olemassa muu erityinen syy, voidaan luopumistuki lakkauttaa määräajaksi taikka päättää, että luopumistuki maksetaan entisen suuruisena. Täydennysosa voidaan lakkauttaa myös osaksi.

Lakkauttaminen voidaan suorittaa siitä lukien, kun 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan ryhdyttiin tai laiminlyönti tapahtui.

Luopujalla on velvollisuus välittömästi ilmoittaa eläkelaitokselle, jos hän ryhtyy 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan tai muutoin keskeyttää antamansa tässä laissa tarkoitetun sitoumuksen täyttämisen.

30 a § (12.7.2002/593)

Luopumistuen saaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sellaisista muutoksista, jotka vaikuttavat hänen oikeuteensa saada luopumistukea tai hänen saamansa luopumistuen määrään.

Eläkelaitos, Maaseutuvirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi tarvittaessa vaatia luopumistuen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää luopumistuen saamisen edellytykset. Jollei tuensaaja toimita selvitystä hänelle asetetussa kohtuullisessa määräajassa, eläkelaitos voi päättää, että luopumistuen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu. [\(22.12.2009/1473\)](#)

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat määräykset niistä 1 momentissa tarkoitetuista muutoksista, joista luopumistuen saajalla on ilmoitusvelvollisuus.

Luopumistuen takaisinperintä

31 § (29.12.2009/1788)

Jos luopumistukea on maksettu aiheetta tai määrältään liian suurena, eläkelaitoksen on perittävä liikaa maksettu luopumistuki takaisin.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä luopumistuen aiheeton maksaminen ole johtunut luopumistuen saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei luopumistuen saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan luopumistuen määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

Takaisinperinnästä ei kuitenkaan luovuta, jos takaisinperintä johtuu siitä, ettei maksettu tuki ole täyttänyt niitä maa- ja metsätalousalan valtioneuvoston määräyksiä, joiden perusteella luopumistukijärjestelmä on hyväksytty.

Aiheettomasti maksettu luopumistuki saadaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa maksettavista luopumistukieristä. Kulloinkin suoritettavasta luopumistukierästä ei saa tuensaajan suostumuksetta kuitenkaan vähentää enempää kuin kuudesosan siitä luopumistukierän osasta, joka jää jäljelle sen jälkeen kun luopumistukierästä on toimitettu ennakkoperintälain [\(1118/1996\)](#) mukainen ennakkopidätys. Samoin rajoituksin voidaan aiheettomasti maksettu luopumistuki periä takaisin kuittaamalla se vastaisuudessa maksettavista maatalousyrittäjän eläkelain mukaisista työkyvyttömyys- tai vanhuuseläkkeen eristä.

Päätös aiheettomasti maksetun luopumistuen takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa luopumistuen maksupäivästä. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain [\(728/2003\)](#) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisaikojen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Viiden vuoden vanhentumisaika voi pidentyä siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n 3 momentissa säädetään.

Ennakkopäätökset

[32 §](#)

Luovutuksensaajalla on oikeus saada eläkelaitokselta sitova ennakkopäätös siitä, onko hänen aikomansa menettely katsottava 28 §:ssä tarkoitetuksi sitoumuksen keskeyttämiseksi tai 29 §:ssä tarkoitetuksi toimenpiteeksi ja mitä seuraamuksia menettely mainitun säännöksen mukaan aiheuttaa.

[33 §](#)

Luopumistuen saajalla on oikeus saada eläkelaitokselta sitova ennakkopäätös siitä, aiheuttaako hänen suunnittelemansa toimenpide luopumistuen keskeyttämisen 25 §:n mukaan tai lakkauttamisen 30 §:n mukaan.

Lain täytäntöönpano

[34 § \(22.12.2009/1473\)](#)

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Maaseutuvirasto, maa- ja metsätalousministeriö, Paliskuntain yhdistys sekä eläkelaitos.

Tämän lain mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuluvien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa vastaa Ahvenanmaan valtionvirasto.

Maaseutuvirasto korvaa sopimusosapuolena maa- ja metsätalousministeriön tämän Euroopan yhteisön varojen käytöstä eläkelaitoksen kanssa tekemässä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja

maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annetun komission asetuksen (EY) N:o 885/2006 liitteen I kohdan 1 alakohdassa C tarkoitetussa sopimuksessa, jossa määritellään eläkelaitoksen maksajaviraston sijasta hoitamat tehtävät siten kuin niistä laissa, mainitussa neuvoston asetuksessa sekä valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Maaseutuvirasto voi myös tarvittaessa muuttaa sopimusta tai uusia sen siten kuin siitä yhteisön lainsäädännössä säädetään. Sopimukseen voidaan ottaa myös määräykset eläkelaitokselle säädetyn tiedonantovelvollisuuden ja muiden velvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisista teknisluonteisista seikoista, kuten menojen oikeellisuuden todentamisesta, maksajaviraston menoilmoitusten ja muiden selvitysten laatimiseksi tarpeellisten tietojen toimittamisesta sekä niitä koskevista määräajoista.

Sopimukseen sisällytettävistä tehtävistä ja niiden määräajoista voidaan antaa tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

35 §

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on annettava eläkelaitokselle lausuntonsa siitä, täytyvätkö luopumistuen saamisen edellytykset.

Jos eläkelaitos katsoo, että kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto on selvästi tulkinnanvarainen, eläkelaitos voi lisäksi pyytää hakemuksesta työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunnon. Jos luopujana on porotalouden harjoittaja, eläkelaitos voi pyytää hakemuksesta myös Paliskuntain yhdistyksen lausunnon. [\(30.12.1999/1326\)](#) Eläkelaitos ratkaisee luopumistukea koskevan hakemuksen saatuaan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen ja, 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja Paliskuntain yhdistyksen lausunnon asiassa. [\(30.12.1999/1326\)](#)

36 § (22.12.2009/1473)

Kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, Maaseutuviraston ja maa- ja metsätalousministeriön asiana on eläkelaitoksen ohella valvoa, että luopumistuen saaja ei harjoita maataloutta ja että luopuja sekä luovutuksensaaja noudattavat tässä laissa tarkoitettuja sitoumuksia.

Valvontaa varten 1 momentissa tarkoitetuilla toimielimillä on oikeus tutustua luopumisen kohteena olevaan tilaan ja oikeus saada luopujalta ja luovutuksensaajalta selvitys tässä laissa säädettyjen edellytysten täyttymisestä.

Muutoksenhaku

37 § (15.1.2021/22)

Eläkelaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen asianosainen saa hakea valittamalla muutosta työntekijän eläkelain 128 §:ssä tarkoitettulta työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalta siten kuin työntekijän eläkelaiissa ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa [\(808/2019\)](#) säädetään. Tämän lain nojalla annettuun työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätökseen asianosainen saa hakea valittamalla muutosta vakuutusosastolta siten kuin työntekijän eläkelaiissa ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Lainvoimaisen päätöksen poistamiseen sovelletaan työntekijän eläkelain 140 §:ää ja työntekijän eläkelain voimaantulolain [\(396/2006\)](#).

Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta ja sen jäsenistä säädetään työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetussa laissa ([677/2005](#)) ja vakuutusoikeudesta tuomioistuinjaissa ([673/2016](#)). Maatalousyrittäjän eläkelain 103 §:n 1 momentin nojalla määrättyt työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan jäsenet toimivat maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vakuutettujen edustajina myös tätä lakia sovellettaessa.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai Paliskuntain yhdistyksen tämän lain nojalla antamaan lausuntoon ei saa hakea muutosta valittamalla.

Erinäiset säännökset

38 §

Tämän lain toimeenpanosta aiheutuneet luopumistukikustannukset ja hoitokulut maksetaan valtion varoista.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa eläkelaitoksen esityksestä ne perusteet, joiden mukaan lasketaan 1 momentissa tarkoitettut hoitokulut.

Valtion tulee, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään, suorittaa kunakin vuotena kuukausittain ennakkona määrä, joka vastaa 1 momentin mukaisesti valtion suoritettavaksi arvioitua määrää.

39 §

Joka tämän lain tai sen nojalla annetun asiakirjan perusteella annettavassa asiakirjassa on tahallaan antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon tai joka vääriä tietoja antamalla tai salaamalla todellisen asianlaidan on saanut aikaan sen, että luopumistukea on maksettu perusteettomasti tai luopumistuen pääoma-arvo on jätetty osittain tai kokonaan takaisin perimättä, on tuomittava *maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa olevien säännösten rikkomisesta* sakkoon, jollei teosta muussa laissa ole säädetty ankarampaa rangaistusta.

39 a § ([18.1.2019/82](#))

Eläkelaitoksen on säilytettävä luopumistuen käsittelyyn liittyvät asiakirjat ja tiedot luopujan elinajan ja viisi sen jälkeistä vuotta. Jos luopumistuki on saman luopumisen perusteella myönnetty useammalle luopujalle, kaikki samaa luopumista koskevat asiakirjat ja tiedot on säilytettävä kaikkien luopujien elinajan ja viisi sen jälkeistä vuotta.

Jos 9, 10 tai 13 §:ssä tarkoitettu sitoumus velvoittaa sitoumuksen antanutta luopujan tai luopujien kuoleman jälkeen, luopumistuen käsittelyyn liittyvät asiakirjat ja tiedot on säilytettävä viisi vuotta sitoumuksen päättymisestä.

Valitusasiaa koskevien asiakirjojen säilyttämiseen sovelletaan, mitä työntekijän eläkelain 218 §:n 5 kohdassa säädetään, jollei asiakirjoja ole tämän pykälän 1 momentin nojalla säilytettävä pidemmän ajan.

39 b § ([18.1.2019/82](#))

Tässä laissa tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn ei sovelleta, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään.

40 §

Jollei tästä laista muuta johdu, luopumistukeen sovelletaan, mitä vuoden 1961 työntekijän eläkelain 8 g §:ssä säädetään, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2006, sekä mitä työntekijän eläkelain 96–100 ja 103 §:ssä, 112 §:n 1 momentissa, 113 §:n 3 momentissa, 115 ja 116 §:ssä, 119 §:n 1 ja 2 momentissa, 120 §:n 2, 4 ja 5 momentissa, 121 ja 122 §:ssä, 124 §:n 1 momentissa, 125, 128, 130 ja 132 §:ssä, 133 §:n 1 ja 4 momentissa, 134–140, 180 ja 191 §:ssä, 192 §:n 1 momentissa, 193 §:n 2 momentissa, 195, 196, 198, 202, 204 ja 205 §:ssä, 206 §:n 1 momentin 1 kohdassa, 208 §:n 1 ja 3 momentissa, 209 §:ssä, 210 §:n 1, 3 ja 4 momentissa sekä 216 ja 217 §:ssä sekä maatalousyrittäjän eläkelain 103 §:n 1 momentissa, 114 ja 116–124 §:ssä, 125 §:n 2 momentissa, 126–132, 134, 143 ja 145 §:ssä sekä 146 §:n 1 momentissa säädetään. [\(18.1.2019/82\)](#)

Jollei tässä laissa muuta säädetä, luopumistuen valvontaan sovelletaan maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain [\(1336/1992\)](#) säännöksiä soveltuvin osin. [\(30.12.1999/1326\)](#)
Eläkelaitoksella on oikeus saada eläketurvakeskukselta maksutta tämän lain nojalla käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavat tiedot.

Tässä laissa tarkoitettua luopumistuen perusmäärää ja täydennysosaa pidetään tuloverolain [\(1535/92\)](#) [100 ja 101 §:ää](#) sovellettaessa eläketulovähennykseen oikeuttavana eläketulona.

Eläkelaitoksella on velvollisuus antaa tarvittavat tiedot maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä varten sekä maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa [\(1303/1994\)](#) tarkoitettun pellon metsittämistukijärjestelmän valvontaa varten. [\(22.12.2009/1473\)](#)

41 §

Maatalousyrittäjällä ei ole oikeutta tässä laissa tarkoitettuun luopumistukeen, jos saman luovutuksen perusteella hänelle tai jollekin toiselle henkilölle on myönnetty sukupolvenvaihdoseläke maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain [\(1317/90\)](#) tai luopumiskorvaus maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain [\(1330/92\)](#) nojalla.

42 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Lain voimaantulo

43 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 162/94](#), MmVM 13/94

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

18.12.1995/1498:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996 ja sitä sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu tai, kun luopumistuki perustuu maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 21 §:ään, siinä tarkoitettu ehdollinen päätös annetaan tämän lain tultua voimaan.

Sen estämättä, mitä edellä 1 momentissa säädetään, sovelletaan ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyn luopumistuen täydennysosaan, jos siihen ei kuulu kansaneläkkeen lisäosaa vastaavaa osuutta, soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain [\(1491/95\)](#) voimaantulosäännöksen 2, 4 ja 7 momentissa säädetään.

[HE 119/95](#), StVM 21/95, EV 121/95

2.2.1996/68:

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu tai, kun tukiperustuu 21 §:ään, siinä tarkoitettua ehdollista päätöstä haetaan tämän lain tultua voimaan.

[HE 101/95](#), MmVM 4/95, EV 72/95

5.3.1999/290:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999.

[HE 83/1998](#), LaVM 22/1998, EV 250/1998

12.3.1999/342:

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

[HE 60/1998](#), MmVM 15/1998, EV 252/1998

9.12.1999/1163:

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. (L 1163/1999 tuli A:n 1355/1999 mukaisesti voimaan 1.1.2000.)

Tätä lakia sovelletaan myös lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin.

Tämän lain 1 §:n 3 momentin estämättä voidaan luopumistuki myöntää vuoden 1999 jälkeen maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 1 §:n 1 momentin mukaisesti yhteisön varhaiseläkejärjestelmän perusteella, jos tuen myöntäminen perustuu ennen vuotta 2000 annetusta eläkelaitoksen päätöksestä tehdystä valituksesta annettuun päätökseen.

[HE 123/1999](#), MmVM 8/1999, EV 84/1999

30.12.1999/1326:

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. (L 1326/1999 tuli A:n 632/2000 mukaisesti voimaan 1.7.2000.)

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu 1 päivänä tammikuuta 2000 tai sen jälkeen, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2002.

Luopumisiin, jotka ovat tapahtuneet 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1999, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, kuitenkin niin, että tämän lain 1 §:ää, 18 §:n 3 momenttia ja 40 §:n 5 momenttia sovelletaan myös sanottuna aikana tapahtuneisiin luopumisiin.

[HE 131/1999](#), MmVM 12/1999, EV 97/1999

30.12.1999/1339:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

[HE 165/1999](#), StVM 28/1999, EV 139/1999

21.12.2000/1226:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2001.

Tässä laissa tarkoitettu luopumistuen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 154/2000](#), StVM 37/2000, EV 202/2000

12.7.2002/593:

Tämän lain 19 §:n 4 momentti ja 34 §:n 2–4 momentti tulevat voimaan 1 päivänä elokuuta 2002. Muilta osin laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Jos Euroopan yhteisö ei hyväksy tähän lakiin sisältyvää tukijärjestelmää sellaisenaan, laki voidaan panna voimaan valtioneuvoston asetuksella siltä osin kuin tuen ehdot hyväksytään. (L 593/2002 tulee A:n 884/2002 mukaisesti voimaan 1.12.2002.)

Tällä lailla kumotaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 31 päivänä joulukuuta 1994 annetun asetuksen ([1583/1994](#)) 14 ja 24 §, sellaisena kuin niistä on 24 § asetuksessa 369/2000. Mainitun asetuksen säännöksiä sovelletaan kuitenkin ennen 1 päivää tammikuuta 2003 tapahtuneisiin maatalouden harjoittamisesta luopumisiin sellaisina kuin ne olivat tämän lain tullessa voimaan.

Tätä lakia sovelletaan, jos luopuminen maatalouden harjoittamisesta tapahtuu aikaisintaan 1 päivänä tammikuuta 2003 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006. Lain 10 §:n 2 momenttia, 13 §:n 2 momenttia sekä 14 §:n 3 momenttia sovelletaan kuitenkin vain, jos

luopuminen tapahtuu aikaisintaan 1 päivänä tammikuuta 2004 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä sovelletaan luopumisiin, jotka tapahtuvat ennen tämän lain voimaantuloa. Tämän lain 34 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan kuitenkin maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin luopumisiin.

Tämän lain 7 §:n 4 momenttia sovelletaan luopumisiin, jotka ovat tapahtuneet vuonna 2000 tai sen jälkeen.

Sen estämättä, mitä voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään, tämän lain 19 §:n 4 momenttia sovelletaan, jos luopuminen maatalouden harjoittamisesta on tapahtunut ennen vuotta 2003 edellyttäen, että luopumistukea maksetaan tämän lain tullessa voimaan tai ryhdytään maksamaan tämän lain tultua voimaan. Lapsikorotusta maksetaan kuitenkin aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2002 siten, että mainitun päivän ja 19 §:n 4 momentin voimaantulon väliseltä ajalta lapsikorotus maksetaan 19 §:n 4 momentin tultua voimaan.

Tämän lain 29 §:n 2 momenttia sovelletaan, jos siinä tarkoitettu sukupolvenvaihdos tapahtuu tämän lain tultua voimaan ja luovutus lisämaaksi on tapahtunut 1 päivänä tammikuuta 2000 tai sen jälkeen.

Sen estämättä, mitä 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään luopujan ikärajaista, luopumistuen saamisen edellytyksenä on vuonna 1947 ja sitä ennen syntyneellä luopujalla, että hän on maatalouden harjoittamisesta luopumisen tapahtuessa täyttänyt 55 mutta ei 65 vuotta. Jos luopujat ovat aviopuolisoita ja luopumisen tapahtuessa vanhempi puolisoista täyttää tässä momentissa säädetty edellytykset ja on muutoin luopumistukeen oikeutettu, nuoremmalla puolisolalla on oikeus luopumistukeen, jos hän on luopumisen tapahtuessa täyttänyt 50 vuotta.

Jos luopujina ovat maataloutta yhtymän lukuun harjoittaneet sisarukset ja yhtymän osakkaista vanhempi täyttää 8 momentissa säädetty edellytykset, on yhtymän nuoremmalla osakkaalla oikeus luopumistukeen, jos hän on luopumisen tapahtuessa täyttänyt 50 vuotta. Luopumistukea ei kuitenkaan suoriteta tässä momentissa ja 8 momentissa tarkoitetuille luopujille ajalta ennen 55 vuoden iän täyttämistä. Sen estämättä, mitä 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään luopujan ikärajaista luopumisen tapahtuessa vuosina 2005 tai 2006, sovelletaan tämän voimaantulosäännöksen ikärajaa koskevia säännöksiä myös vuonna 1949 tai sitä ennen syntyneeseen luopujaan. Hänen kanssaan maataloutta harjoittaneeseen, vuonna 1954 tai sitä ennen syntyneeseen nuorempaan aviopuolisooson sekä 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun yhtymän nuorempaan osakkaaseen sovelletaan vastaavasti tämän momentin ja 8 momentin säännöksiä 50 vuoden ikärajaista. Näitä säännöksiä ikärajaista sovelletaan myös vuonna 1954 tai sitä ennen syntyneeseen 5 §:n 3 momentissa tarkoitettuun maatalousyrittäjän leskeen vuosina 2005 ja 2006 tapahtuvissa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain [\(1293/1994\) 9 §:n](#) mukaisissa sukupolvenvaihdosluovutuksissa. [\(30.12.2004/1386\)](#) Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

9.8.2002/654:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2002 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

[HE 8/2002](#), StVM 10/2002, EV 86/2002

30.12.2002/1325:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

[HE 246/2002](#), StVM 46/2002, EV 235/2002

19.12.2003/1183:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

[HE 85/2003](#), StVM 26/2003, EV 105/2003

26.11.2004/1026:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2005.

Tässä laissa tarkoitettu luopumistuen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 176/2004](#), StVM 23/2004, EV 147/2004

30.12.2004/1385:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tämän lain 7 §:n 2 momentissa mainittua ansiotulorajaa sovelletaan, jos luopuminen tapahtuu 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen.

Sen estämättä, mitä tämän lain 18 §:n 1 momentissa säädetään maatalousyrittäjien eläkelain säännösten soveltamisesta perusmäärää määrättäessä, tämän lain voimaantulon jälkeiseen aikaan kohdistuvat maatalousyrittäjien eläkelain 8 ja 8 a–8 h §:n mukaisesti määräytyvät vahvistetut työtulot otetaan eläkkeen perusteena olevaa työtuloa laskettaessa huomioon sen määräisinä kuin ne ovat olleet maatalousyrittäjälle maksuunpantujen vakuutusmaksujen perusteena, jollei maatalousyrittäjien eläkelain 8 i §:n 3 momentista, sellaisena kuin se on maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta annetussa laissa [\(637/2003\)](#), muuta johdu.

Tämän lain 18 §:n 4 momentin säännöstä työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamisesta luopumistuen perusmäärän tarkistamiseen sovelletaan myös niihin luopumistukiin, joissa luopuminen on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 25 §:n 1 momentissa mainittua ansiotulorajaa sovelletaan myös luopumistukiin, jotka on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneen luopumisen perusteella.

Jos luopuminen on tapahtunut aikaisintaan 1 päivänä tammikuuta 1995 ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1999, 25 §:n 1 momenttia sovelletaan sellaisena kuin se oli maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta annetun lain [\(1326/1999\)](#) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa, mutta siten, että luopumistukea ei makseta kalenterikuukaudelta, jonka aikana sen saaja on ansiotyössä, jos hän ansaitsee luopumisen tapahtuessa vakiintuneen ansiotulonsa lisäksi kuukaudessa vähintään 523,61 euroa. Tämän lain tullessa voimaan mainittu ansiotuloraja määritetään vuoden 2004 tasoon siten, että luopumistuen saajalle luopumistuen myöntämisen yhteydessä määritellyn kuukausittaisen ansiotulorajan osana oleva vakiintunut ansiotulo ennen luopumista tarkistetaan ensin vuoden 2004 tasolle soveltaen työntekijäin eläkelain 9 §:ää sellaisena kuin se oli työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain [\(634/2003\)](#) voimaan tullessa voimassa olleessa laissa, ja sen jälkeen määrään lisätään 523,61 euroa. Näin määritettyä ansiotulorajaa tarkistetaan lain voimaantulosta lukien työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Maatalousyrittäjälle on annettava päätös tämän lain 25 §:n 1 momentissa säädetyn ansiotulorajan muuttamisesta tämän lain säännösten mukaiseksi, jos hän pyytää sitä kirjallisesti eläkelaitokselta.

Tämän lain 7 §:n 2 momentissa ja 25 §:n 1 momentissa mainitut rahamäärät vastaavat työntekijäin eläkelain 7 b §:ssä tarkoitetun palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Sovellettaessa tämän lain 40 §:n 1 momenttia noudatetaan, mitä työntekijäin eläkelain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain [\(1332/2003\)](#) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 215/2004](#), MmVM 12/2004, EV 216/2004

30.12.2004/1386:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 215/2004](#), MmVM 12/2004, EV 216/2004

30.12.2004/1389:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tämän lain säännöksiä saatavan vanhentumisesta sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kyseinen saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhennu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

Tällä lailla kumotaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 31 päivänä joulukuuta 1994 annetun asetuksen ([1583/1994](#)) 17-19 §, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 369/2000. [HE 192/2004](#), MmVM 11/2004, EV 215/2004

2.12.2005/944:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2006.

Tässä laissa tarkoitettu luopumistuen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 124/2005](#), StVM 14/2005, EV 119/2005

21.7.2006/613:

Tämä laki tulee voimaan 27 päivänä heinäkuuta 2006.

Tämän lain 7 §:n 4 momenttia sovelletaan, jos luopuminen on tapahtunut 1 päivänä tammikuuta 2000 ja 31 päivänä tammikuuta 2006 välisenä aikana.

Mitä 23 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään vanhuuseläkkeen vaikutuksesta luopumistuen määrään, ei sovelleta, jos luopuminen on tapahtunut aikaisemmin kuin 1 päivänä tammikuuta 2000. Muilta osin 23 §:ää sovelletaan kaikkiin ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneisiin luopumisiin.

Tämän lain 18 §:n 4 momenttia, 24 §:ää ja 25 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan kaikkiin ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneisiin luopumisiin. Tämän lain 25 §:n 4 momenttia voidaan soveltaa myös ennen tämän lain voimaantuloa aiheetta maksettuihin luopumistukeen.

Sen estämättä, mitä työntekijän eläkelain voimaantulon lain 9 §:ssä säädetään, tämän lain 40 §:n 1 momentissa olevaa viittausta työntekijän eläkelain 125 §:ään sovelletaan siten, että lainkohdassa tarkoitettu vanhentumisaika on viisi vuotta 1 päivästä tammikuuta 2007 lukien. Niin ikään tämän lain 31 §:n 3 momentissa säädettyä vanhentumisaikaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007 lukien. Edellä tarkoitettuja vanhentumisaikoja laskettaessa otetaan huomioon myös ennen tämän lain voimaantuloa kulunut aika.

Tällä lailla kumotaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 31 päivänä joulukuuta 1994 annetun asetuksen ([1583/1994](#)) 28 §.

[HE 34/2006](#), MmVM 8/2006, PeVL 18/2006, EV 91/2006

22.12.2006/1283:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Tässä laissa maatalousyrittäjän eläkelain mukaisella yrittäjätoiminnalla ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaisella eläkkeellä tarkoitetaan myös maatalousyrittäjien eläkelain ([467/1969](#)) mukaista yrittäjätoimintaa ja eläkettä.

[HE 196/2006](#), StVM 42/2006, EV 201/2006

13.4.2007/440:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

[HE 218/2006](#), MmVM 20/2006, EV 282/2006

11.5.2007/581:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Tässä laissa tarkoitettu luopumistuen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä muutoin tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 90/2006](#), StVM 56/2006, EV 283/2006

7.12.2007/1162:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Tässä laissa tarkoitettu luopumistuen täydennysosa muutetaan ilman hakemusta. Muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 95/2007](#), StVM 9/2007, EV 55/2007

21.12.2007/1294:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Mitä tässä laissa säädetään kansaneläkelain tai kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain mukaisesta eläkkeestä, koskee myös vastaavaa kansaneläkelain ([347/1956](#)) mukaista eläkettä. Jos luopuminen on tapahtunut aikaisemmin kuin 1 päivänä tammikuuta 2000, ei sovelleta, mitä 23 §:n 1 momentissa säädetään vanhuuseläkkeen vaikutuksesta luopumistuen määrään. Muilta osin 23 §:n 1 momenttia sovelletaan kaikkiin ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneisiin luopumisiin.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 91/2007](#), MmVM 5/2007, EV 100/2007

19.12.2008/1000:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Tätä lakia sovelletaan luopujaan, jonka luopumistuki on myönnetty luopumisen perusteella, joka on tapahtunut 1 päivänä tammikuuta 1995 tai sen jälkeen, mutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006.

[HE 92/2008](#), StVM 22/2008, EV 132/2008

22.12.2009/1473:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 161/2009](#), HaVM 18/2009, EV 205/2009

29.12.2009/1788:

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Lain 23 §:n 3 momenttia sovelletaan luopumistukeen, jonka saajalle myönnetään luopumistuen täydennysosan lakkauttava eläke, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2011 tai sen jälkeen.

Lain 31 §:ää sovelletaan myös tukeen, joka on myönnetty ennen tämän lain voimaantuloa, jos toimenpide, josta voi seurata takaisinperintä, on toteutettu tämän lain tultua voimaan.

[HE 205/2009](#), MmVM 12/2009, EV 246/2009

9.12.2010/1066:

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä joulukuuta 2010.

25.8.2016/699:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

[HE 7/2016](#), LaVM 8/2016, EV 99/2016

9.12.2016/1076:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2002 tai sen jälkeen mutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006 tapahtuneisiin luopumisiin.

[HE 194/2016](#), MmVM 15/2016, EV 174/2016

18.1.2019/82:

Tämä laki tulee voimaan 23 päivänä tammikuuta 2019.

[HE 26/2018](#), MmVM 8/2018, EV 115/2018

4.12.2019/1231:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Tämän lain voimaan tullessa luopumistuen täydennysosa muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2020 ilman hakemusta. Maatalousyrittäjien eläkelaitos antaa muutoksesta päätöksen luopumistuen täydennysosaan oikeutetun pyynnöstä. Täydennysosaa ei muuttamisen yhteydessä tarkisteta.

[HE 43/2019](#), StVM 4/2019, EV 21/2019

15.1.2021/22:

Tämä laki tulee voimaan 19 päivänä tammikuuta 2021.

[HE 220/2020](#), MmVM 17/2020, EV 222/2020